

İSTANBUL SÖZLEŞMESİNİ KAVGA ETMEDEN TARTIŞMAK

Sibel ERASLAN

27 Kasım 2019

<https://www.star.com.tr/yazar/istanbul-sozlesmesini-kavga-etmeden-tartismak-yazi-1496535/>

İstanbul Sözleşmesi'nin hazırlanması, meclise ve uluslararası kamuoyuna takdimi aşamalarında hep iletişim içinde olduk. Zamanın bakanı Fatma Şahin hanım güçlü bir sivil diplomasi ve basın çalıştaylarıyla birlikte, o günkü politikayı çok başarıyla kurmuştu. İstanbul Sözleşmesi, uluslararası bir sözleşme olarak BM komisyonlarında tartışılırken de bazı oturumlara katılma şansım olmuştu. Bu oturumlardan birinde, Polonya adına söz alan temsilci sözleşmenin geleneksel aile yapılarına uygun düşmeyen bazı maddeleri olduğundan söz etmişti... İlgimi çekmişti ama ne demek istediğini tam olarak anlayamamıştım... Çünkü bizde yasalar yapılırken zaten geleneğe hiçbir şey sorulmazdı.

Bu gelenekten kopukluk, kültürel manada ızdırap verse de düşünen insanlara, fiiliyatta başka ve hesap edilmeyen başka bir objektivizme sebep oluyor. Bu yasalara, tanrısal yasalar gözüyle bakmıyorsunuz. Dolayısıyla, zaman içinde değiştirilebilir, yenilenebilir, hatta ilga edilebilir gözüyle bakıyorsunuz. Hilafeti ilga etmiş, ettikten sonra da ölmemiş ve de halen yaşayan bir millet olarak, yasalar dendiğinde “geleneğimize uygun olup olmaması” tartışması, doğrusunu isterseniz beni çok da sarsmıyor...

Cumhuriyet modernleşmesi, yasaların halkın tarihsel, kültürel, geleneksel bünyesinden neşet edip etmediğine bakılmadan, normatif bir yükümlülükle tatbik edildiği için, bizde halk, yasalar hakkında büyük sorular sormaz evveliyatından beri...

Fakat İstanbul Sözleşmesi ile ilgili olarak kamuoyunda, sivil örgütlerde, yayın gruplarında, sosyal medyada, ciddi, eleştirel bir gündem var. Hatta, gittiğimiz her konferansta, yazdığımız her yazıda, ilgisi olmadığı halde, İstanbul Sözleşmesi ile ilgili bir laf atmayla karşı karşıya kalıyoruz.

Bunu aşabilmek için, Hükümetin, eleştirel sesleri işitmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Tek tek kişiler, kadın yazarlar, kadın siyasetçiler, tek başlarına bunu üstlenemezler. Tıpkı sözleşmenin hazırlandığı dönemde olduğu gibi güçlü bir halkla ilişkilere ihtiyacımız var.

Hiçbir kanun, hiçbir sözleşme, ilahi nas değildir. Kaldı ki ilahi nasları bile vakti zamanında kaldırmış bir millet olarak, herhalde bugün her türlü hukuk metnini tartışabiliriz. Bunun yanı sıra, İstanbul Sözleşmesini eleştirenler, erken evlilik mevzuunu ve nafaka hadisesini de birbirine ekleyerek konuşuyorlar. Bunlar birbirinden ayrıdır. Toptancı bir tavırla konuşmak, sadece iletişimsizliği getiriyor. Kavgacı bir üslupla hakaret ederek de bir yere varamayız.

Avrupa Birliği'ne katılım konjonktüründe yapılandırılmış bir sözleşme olduğunu da hatırlayarak, İstanbul Sözleşmesi'ni tartışmanın bir büyük günah olmadığını da anımsamakta fayda var.